

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 17P/2/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120200740
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Johana Máčajová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2020:2120200740.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Johanou Máčajovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: P. G., K.. XX. XX. XXXX U. J. G., K.. XX. XX. XXXX, obe deti bytom u matky, v konaní zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, deti matky: J. G., K.. XX. XX. XXXX, O. Š. XXX/XX, W. a otca: H. G.Ý., K.. XX.XX.XXXX, K. O. I. XX, W., I..Č.. Ú. J., F. XX, o návrhu otca na zníženie výživného, takto

rozhodol:

I. Súd návrh navrhovateľa na zníženie vyživovacej povinnosti zamietá.

II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ- otec maloletých detí P. U. J. sa svojím návrhom podaným na súd dňa 21.01.2020 domáhal zníženia jeho vyživovacej povinnosti na obe maloleté deti na minimálne výživné, a to do doby, pokiaľ sa bude nachádzať vo výkone trestu. Vyživovacia povinnosť mu bola určená Okresným súdom Trnava v roku 2019 vo výške 230,- Eur na obe deti. Od augusta 2019 sa nachádza vo výkone trestu v ÚVTOS v Hrnčiarovciach nad Parnou, a preto nie je schopný plniť vyživovaciu povinnosť, ktorá stúpa každým mesiacom a po prepustení nebude schopný ju splatiť. Po prepustení chce prispievať v čo najvyššej možnej výške.

2. Matka maloletých detí s podaným návrhom nesúhlasila, vo vyjadrení zo dňa 10.02.2020 uviedla, že otec maloletých detí výživné neplatil ani v čase, keď bol na slobode, pričom ani vtedy nemal zamestnanie, nemal ani záujem si prácu nájsť, o deti sa nezaujímal, ani keď býval v W.. O deti sa matka stará sama, býva so svojou matkou, ktorá je na starobnom dôchodku, je vdova. Do 04.11.2019 bola matka na rodičovskej dovolenke, dostávala 220,70 Eur a prídavky na každé dieťa 24,34 Eur. V čase písomného vyjadrenia bola evidovaná na úrade práce ako nezamestnaná, neskôr bola práceneschopná. Výdavky na bývanie má 50,- Eur, toto prispieva matke z celkových nákladov na bývanie (elektrika 30,- Eur, plyn 30,- Eur, televízia 30,- Eur, spoločenstvo bytu 77,- Eur). Ďalej na stravu minie cca 100,- Eur, lieky cca 20,- Eur, vyšetrenia s deťmi- cestovné 25 Eur ročne. Nakoľko matka nemá žiaden príjem, pričom jej pomáha aj jej matka, žiada, aby súd ponechal vyživovaciu povinnosť tak, ako bola doposiaľ určená.

3. Vyjadrenie matky k návrhu navrhovateľa na zníženie výživného bolo doručované navrhovateľovi, prevzal ho osobne dňa 17.02.2020, nevyjadril sa k nemu na výzvu súdu, súdu nezaslal ani žiadne požadované doklady na preukázanie jeho majetkových a zárobokových pomerov.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie, pričom súd pojednával v neprítomnosti otca, ktorý sa na pojednávanie nedostavil, predvolanie na pojednávanie mu bolo doručené prostredníctvom orgánov OO PZ, súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania- matky maloletých detí, vyjadrením

procesného opatrovníka, listinnými dôkazmi: potvrdeniami o príjme matky, oznámením ÚPSVaR zo dňa 04.02.2020, oznámením Sociálnej poisťovne zo dňa 05.02.2020, výpisom z lustrácie v ZVJS, vyjadrením matky, mzdovým listom od zamestnávateľa matky za rok 2019, pripojeným spisom Okresného súdu Trnava sp.zn. 11P/62/2018, pričom zistil tento stav vecí:

5. Výživné bolo naposledy určené rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 11P/62/2018-53 zo dňa 27.11.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 27.11.2018 a vykonateľnosť dňa 27.11.2018, rodičia maloletých detí uzatvorili rodičovskú dohodu, otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletého P. mesačne sumou 110,- Eur, a na maloletú J. mesačne sumou 90,- Eur, spolu s vyčísleným nedoplatkom na výživnom (121,30 Eur na P. a 97,40 Eur na J.), to vždy do 25. dňa každého mesiaca vopred k rukám matky. Výživné navrhnuté v rámci rodičovskej dohody vyplývalo z príjmu otca vo výške cca 1.200,- Eur, otec mal v uvedenom čase živnosť, mal uzatvorenú rámcovú zmluvu o poskytovaní služieb vedenia nákladného motorového vozidla medzi objednávateľom Q., W..Y..R.. a ním ako poskytovateľom. Navrhovateľ má vyštudovanú stavebnú priemyslovku s maturitou, odbor TIS. V uvedenom konaní súd schválil výživné vo výške 20 % z otcom predpokladaného príjmu, ktorý otec uviedol, že bude schopný v uvedenom čase dosahovať. Matka poberala v uvedenom čase príjem iba z rodičovského príspevku vo výške 214,- Eur a rodinné prídavky na 2 deti vo výške cca 47 Eur, náklady na maloletého P. predstavovali mesačne školné 10,- Eur, stravné 25,30 Eur, ZRPŠ polročne 20 Eur, J.H.A. bola s matkou zatiaľ doma, celodenne používala plienky, bola kojená, popri tom jedla aj normálnu stravu. Otec v tom čase platil na každé dieťa po 100,- Eur, neskôr aj 150,- Eur, tak to platilo do augusta 2018.

6. Na pojednávaní matka uviedla, že s podaným návrhom otca na zníženie vyživovacej povinnosti nesúhlasí, pretože náklady na deti narastajú, navrhovateľ je otcom detí, mal by sa o deti starať, pričom on si výživné neplní. Ona dostáva náhradné výživné spolu s prídavkami na deti, je to spolu suma vo výške 290,-Eur. Otec sa o deti nestará žiadnym spôsobom, nestretáva sa s nimi, ona s ním vôbec nekomunikuje, už to môže byť viac ako rok. Predtým prichádzal veľmi sporadicky. Vo väzení bol podľa jej vedomosti za krádeže, ale vie, že sa riešili aj drogy. Aj ju fyzicky napadol, aj toto je predmetom konania.

7. Maloletý P. navštevuje 1. ročník ZŠ, jeho náklady tvoria: polročné ZRPŠ je 20,-Eur, mesačne strava v škole 36,-Eur, výlety a knihy 15,-Eur mesačne, družina mesačne 8,-Eur, futbal polročne 25,-Eur, kupovali sa šuštiaky za 6,-Eur, do školy sa nosili hygienické potreby, bežná strava mesačne cca 100,-Eur, oblečenie mesačne cca 30,-Eur + hygiena, drogéria mesačne 10,-Eur. Navštevuje imunológa, lieky na alergiu stáli 15,-Eur na tri mesiace.

8. Maloletá J. navštevuje MŠ, jej náklady tvoria: školné 10,-Eur mesačne, polročné 20,-Eur, strava mesačne 36,-Eur + výlety a fotenie 15,-Eur + bežná strava mesačne cca 100,-Eur, oblečenie mesačne 30,-Eur + hygiena, drogéria mesačne 10,-Eur. Matka s deťmi žijú v domácnosti so starou mamou, ide o 3-izbový byt, náklady na domácnosť sú také, ako vo vyjadrení, mame neplatí len 50,-Eur, ale viac, keďže je už zamestnaná. Pracuje v COOP Jednota v Trnave ako skladník, s príjmom cca 700 - 800,-Eur. Matka uviedla, že vedomosť o otcovi nemá žiadnu, čo sa týka práce, nie sú v žiadnom kontakte. Od poštarčky vie, že zrejme býva na ubytovni v W., ide o T. S..

9. Opatrovník s návrhom otca na zníženie výživného nesúhlasil, nakoľko to nie je v záujme maloletých detí.

10. Z potvrdenia zamestnávateľa matky spoločnosti COOP VOZ, a.s., Trnava vyplýva, že priemerný príjem matky za obdobie od 4/2020 do 7/2020 bol 842,- Eur.

11. Z potvrdenia ÚPSVaR zo dňa 04.02.2020 vyplýva, že otec maloletých detí nie je t.č. vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, naposledy bol evidovaný od 05.11.2018 do 15.11.2018, nepoberá žiadne sociálne dávky, ani dávku v hmotnej núdzi, ani príspevok k uvedenej dávke, ani ich nikdy nepoberal. Matka maloletých detí poberá prídavky na dieťa v sume 24,95 Eur mesačne na každé maloleté dieťa.

12. Z potvrdení SP, pobočka Trnava zo dňa 05.02.2020 vyplýva, že otec maloletých detí nie je poberateľom žiadnych dávok sociálneho poistenia.

13. Z výpisu z lustrácie v ZVJS vyplýva, že otec maloletých detí vykonával v čase začatia konania trest odňatia slobody na základe rozhodnutia OS Trnava, konanie OT/185/2019, a to do 01.03.2020, trest vykonával v Ústave na VTOS v Hrnčiarovciach nad Parnou. V čase nariadeného pojednania vykonával navrhovateľ opätovne trest odňatia slobody na základe rozhodnutia OS Trnava, konanie OT/171/2020, a to od 30.09.2020 do 28.06.2021, trest vykonával v Ústave na VTOS v Leopoldove

14. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

15. Na základe zisteného skutkového stavu súd dospel k záveru, že návrh otca na zníženie výživného nie je podaný dôvodne, nakoľko na strane otca sa nezmenili pomery tak, aby odôvodňovali zníženie výživného k maloletým deťom. Otec bol v čase podania návrhu, rovnako aj v čase rozhodovania súdu síce vo výkone trestu odňatia slobody, je nezamestnaný a podľa jeho vyjadrení jeho príjem je aktuálne nulový, súdu však nepreukázal, že by k uvedenej zmene došlo nezávislene od správania sa otca. Súd teda konštatuje, že nedošlo k takej trvalej a podstatnej zmene pomerov na strane povinného otca odôvodňujúcej zníženie výživného, pričom toto zníženie by nepochybne bolo v neprospech maloletých detí. Pri rozhodovaní o určení výživného a jeho zmene je potrebné prihliadať predovšetkým na odôvodnené potreby a záujmy maloletých detí, zníženie výživného je tak výrazným zásahom do práv dieťaťa a dochádza k nemu len vo výnimočných a odôvodnených prípadoch, kedy povinná osoba nie je schopná doposiaľ určenú vyživovaciu povinnosť plniť z objektívnych dôvodov bez ohrozenia vlastnej sociálnej situácie. V predmetnom prípade sa o takúto situáciu nejedná, a to aj vzhľadom na prvoradú povinnosť každého povinného rodiča uhrádzať vyživovaciu povinnosť na maloleté deti. Deti nemôžu byť sankcionované znížením výživného týmto spôsobom, resp. nie je možné takto prenášať vyživovaciu povinnosť na druhého rodiča, ktorý si svoju povinnosť voči maloletému dieťaťu riadne plní. Uvedenú situáciu si otec maloletých detí spôsobom svojho života zavinil sám a táto skutočnosť nemôže byť na ťarchu výživou oprávneného dieťaťa. Vyživovacia povinnosť je prvoradá povinnosť každého rodiča a túto si rodič musí plniť aj na úkor svojich osobných potrieb. Z obsahu spisu vyplýva, že otec si dlhodobu neplnil vyživovaciu povinnosť ani v čase pred nástupom do prvého výkonu trestu odňatia slobody, ani v čase pred druhým nástupom do výkonu trestu odňatia slobody, platby na výživné neuhrádzal, matka poberá náhradné výživné, aktuálne žiadnym spôsobom na deti neprispieva.

16. Naopak, matka si riadne plní svoje povinnosti k maloletým deťom a pre správanie sa otca nemôže sama znášať vyživovaciu povinnosť. Povinný rodič sa má správať tak, aby svoje deti vedel riadne užiť.

V konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti je na prvom mieste ich záujem, tento je nadradený nad záujem povinného rodiča, v danom prípade otca. Určenie výživného v minimálnom rozsahu nie je tak v záujme maloletých detí, súd návrh na zníženie nepovažuje za dôvodný, v konaní nebolo preukázané, že by existoval relevantný dôvod, prečo si otec maloletých detí neplnil riadne vyživovaciu povinnosť pred prvým výkonom trestu odňatia slobody, jeho následná trestná činnosť a ďalší výkon trestu odňatia slobody utvrdzuje súd v tom, že zo strany otca išlo o ľahkovážny postoj k plneniu si svojich zákonných povinností, výsledkom čoho nemôže byť zohľadnenie uvedeného v tom smere, že by súd vymeral otcovi výživné v minimálnom rozsahu. Navyše, od poslednej úpravy výživného uplynuli takmer 2 roky, odkedy došlo k nárastu základných životných nákladov na maloleté deti, starší P. začal navštevovať 1. ročník ZŠ, J. začala navštevovať materskú škôlku, ktorá skutočnosti nepochybne predstavujú zmenu v podobe nárastu životných nákladov na maloleté deti. V zásade platí, že súd pri osobách povinných platiť výživné, vychádza zo zárobku dosahovaného pred nástupom do väzby, resp. výkonu trestu odňatia slobody. Určenie výživného v minimálnom rozsahu v zmysle návrhu otca nie je v záujme maloletých detí, súd zmenu na strane otca spočívajúcu v strate zamestnania vo výkone trestu vyhodnotil ako zmenu, ktorá nie je spôsobilá odôvodniť zníženie výživného na maloleté deti, súd preto návrh na zníženie nepovažuje za dôvodný a tento zamietol.

17. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

18. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd v zmysle § 52 CMP, keď vo výroku II. rozsudku rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP, § 59 ods. 1 CMP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.